

પરિપત્ર:

ભક્તકવિ નરસિંહ મહેતા યુનિવર્સિટીની રૂરલ સ્ટડીઝ વિદ્યાશાખાનાં અભ્યાસક્રમ ચલાવતી તમામ સંલગ્ન કોલેજોનાં આચાર્યશ્રીઓને સવિનય જણાવવાનું કે રૂરલ સ્ટડીઝ વિદ્યાશાખા હેઠળનો NEP-૨૦૨૦ અંતર્ગત એબીલીટી એન્હાન્સમેન્ટ કોર્સ સેમેસ્ટર-૬નો અભ્યાસક્રમ આ સાથે સામેલ છે.

માનનીય કુલપતિશ્રીની મંજૂરી અનુસાર સદર અભ્યાસક્રમ શૈક્ષણિક વર્ષ જુન, ૨૦૨૫ થી અમલવારી કરવાની રહે છે. રૂરલ સ્ટડીઝ વિદ્યાશાખાનાં અભ્યાસક્રમ ચલાવતી તમામ સંલગ્ન કોલેજો ધ્વારા તેની અમલવારી કરવા જણાવવામાં આવે છે.

ક્રમાંક/બીકેએનએમયુ/ એકેડેમિક/૭૬૬/૨૦૨૫

ભક્તકવિ નરસિંહ મહેતા યુનિવર્સિટી,

સરકારી પોલીટેકનિક કેમ્પસ,

ભક્તકવિ નરસિંહ મહેતા યુનિવર્સિટી રોડ,

ખડીયા, જૂનાગઢ-૩૬૨૨૬૩

તા.૦૮/૧૧/૨૦૨૫

પ્રતિ,

- ભક્તકવિ નરસિંહ મહેતા યુનિવર્સિટી સંલગ્ન રૂરલ સ્ટડીઝ વિદ્યાશાખાનાં અભ્યાસક્રમો ચલાવતી તમામ કોલેજોના આચાર્યશ્રીઓ તરફ....

નકલ સાદર રવાના:-

- માન.કુલપતિશ્રી/ કુલસચિવશ્રીનાં અંગત સચિવશ્રી.
- પરીક્ષા નિયામકશ્રી, ભક્તકવિ નરસિંહ મહેતા યુનિવર્સિટી, જૂનાગઢ

નકલ રવાના જાણ તથા યોગ્ય કાર્યવાહી અર્થે:

- સીસ્ટમ મેનેજરશ્રી, આઈ.ટી.સેલ વિભાગ (વેબસાઇટ ઉપર પ્રસિદ્ધ થવા અર્થે.)

BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA UNIVERSITY
JUNAGADH

BOARD OF STUDIES

FACULTY OF RURAL STUDIES

SYLLABUS FOR

ABILITY ENHANCEMENT COURSE

PROGRAMME (SEMESTER- VI)

EFFECTIVE FROM JUNE, 2025

BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA UNIVERSITY
Syllabus of B.R.S (Honors) as per NEP-2020
Faculty of AEC Rural Studies
Effective from June 2025
Subject: B.R.S
SEMESTER-VI

SUMMARY OF THE SYLLABUS

Sem No.	Sr. No.	Category of Course	Course Name	Course Title	Course Level	Credit	Teaching Hrs.	SEE Marks	CCE Marks	Total Marks	Exam Duration
Sem-6	1	AEC-5	Hindi	Sahitya Aaswad aur Bhasha Suddhi	5.5	02	30	25	25	50	01:00 Hours
			English	અંગ્રેજી નોંધ – આ કોર્સ T.Y. B.A આર્ટ્સ ફેકલ્ટી મા અંગ્રેજી ના વિષયમાં જે કોર્સ રાખ્યો હોય તે મુજબ રાખવાનો છે.							
			Agri Engineering - 6	Agri Engineering -6							
			World Rliogion-2	World Rliogion-2							
			Contemporary Indian Philosophy-2	Contemporary Indian Philosophy-2							

BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA UNIVERSITY
Syllabus of B.R.S (Honors) as per NEP-2020
Faculty of AEC Rural Studies
Effective from June 2025
Subject: B.R.S
SEMESTER-VI

INTERNAL EVALUATION SCHEME		
NO	Particulars	Marks
1	Mid Semester Exam/ Practical Exam (Mandatory)	13
2	Class Test	03
3	Open book exam/test	03
4	Open note exam/test	03
5	Self-test/ Online test	03
6	Essay/Article writing	03
7	Quizzes/Objective test	03
8	Class assignment	03
9	Home assignment	03
10	Reports Writing	03
11	Research/Dissertation	03
12	Case Studies	03
13	Viva/Oral exam	03
14	Group Discussion	03
15	Role Play	03
16	Paper presentation/Seminar	03
17	Language Lab work	03
18	Interview	03
19	Craft work	03
20	Co-curricular work	03
21	Field Assignment	03
22	Poster Presentation	03
23	Attendance	03
24	Project Work	03
	Total	25

Note: Sr.No.1 is mandatory. Select any five from Sr.No.2 to 24. Each Contains Three marks. Student should secure 09 Marks for passing in internal Exam.

BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA UNIVERSITY
Syllabus of B.R.S (Honors) as per NEP-2020
Faculty of AEC Rural Studies
Effective from June 2025
Subject: B.R.S
SEMESTER-VI

Paper Style:

Ques. No.	Particulars	From which Unit	Marks
1	Question 1	1	10
	OR		
	Question 1		
2	Question 2	2	10
	OR		
	Question 2		
3	Question 3	From Each Unit	05
	OR		
	Question 3		

BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA UNIVERSITY
Syllabus of B.R.S (Honors) as per NEP-2020
Faculty of AEC Rural Studies
Effective from June 2025
Subject: B.R.S
SEMESTER-VI

Course Level	5.5	Internal Marks	25
Programme	B.R.S	External Marks	25
Semester	VI	Practical Internal	0
Category of Course	AEC-5	Practical External	0
Course Credit	2	Prac. External Exam Duration	-
Teaching Hours	30	Total	50
Course Code		Exam Duration	01:00 Hours
Course Name/ Title	हिंदी (साहित्य आस्वाद और भाषा शुद्धि)		

हेतु:

- छात्र व्यवहार और जीवन में व्याकरण का महत्व समझे ।
- भाषा प्रयोग करते समय उच्चारण शुद्धि का महत्व समझे ।
- भाषा की जीवंतता के लिए व्याकरण और भाषा प्रयोग का महत्व समझे ।
- संज्ञा , सर्वनाम , विशेषण , वाक्य , निम्बंध , शब्द , विरामचिन्हों शब्दों को जाने समझे ।

Course Contents

Sem	Unit No.	Syllabus	Teaching Hours
6	1	संज्ञा की परिभाषा और प्रकार सर्वनाम की परिभाषा और प्रकार विशेषण की परिभाषा और प्रकार	50%
	2	वाक्यकी परिभाषा , अर्थ और प्रकार । विरामचिन्हों के प्रकार और उदाहरण ।	50%

संदर्भ ग्रंथ :

1. आधुनिक हिंदी व्याकरण और रचना डॉ. वासुदेव नंदन प्रसाद नई दिल्ली ४२७१/३
अंसारी रोड , दरियागंज . नई दिल्ली-११०००२
2. भाषा विज्ञान – सैधान्तिक चिंतन डॉ. श्रीवास्तव
3. भाषा विज्ञान एवं हिंदी भाषा – राम छबीला त्रिपाठी किताब महल – इलाहाबाद -२

BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA UNIVERSITY
Syllabus of B.R.S (Honors) as per NEP-2020
Faculty of AEC Rural Studies
Effective from June 2025
Subject: B.R.S
SEMESTER-VI

INTERNAL EVALUATION SCHEME		
NO	Particulars	Marks
1	आंतरिक कसोटी	१३
2	क्लास कसोटी	०३
3	खुली नोट कसोटी	०३
4	खुली किताब कसोटी	०३
5	स्व कसोटी / ऑन लाइन कसोटी	०३
6	निबंध / प्रपत्र लेखन	०३
7	प्रश्नोत्तरी / वस्तु नियत कसोटी	०३
8	क्लास असाईमेंट	०३
9	होम असाईमेंट	०३
10	रपट लेखन	०३
11	लघुशोध प्रबंध	०३
12	मौखिक कसोटी	०३
13	केस अध्ययन	०३
	Total	25

Note: Sr.No.1 is mandatory. Select any five from Sr.No.2 to 13. Each Contains Three marks. Student should secure 09 Marks for passing in internal Exam.

Paper Style:

Ques. No.	Particulars	From which Unit	Marks
1	प्रश्न - १	1	10
	OR		
	प्रश्न - १		
2	प्रश्न - २	2	10
	OR		
	प्रश्न - २		
3	हिंदी दो टिप्पणियों में से एक लिखे हिंदी दो टिप्पणियों में से एक लिखे १	From Each Unit	05
	OR		
	२		

BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA UNIVERSITY
Syllabus of B.R.S (Honors) as per NEP-2020
Faculty of AEC Rural Studies
Effective from June 2025
Subject: B.R.S
SEMESTER-VI

Course Level	5.5	Internal Marks	25
Programme	B.R.S	External Marks	25
Semester	VI	Practical Internal	0
Category of Course	AEC-5	Practical External	0
Course Credit	2	Prac. External Exam Duration	-
Teaching Hours	30	Total	50
Course Code		Exam Duration	01:00 Hours
Course Name/ Title	English		

અંગ્રેજી નોંધ – આ કોર્સ T.Y. B.A આર્ટ્સ ફેકલ્ટીમાં એલીજબીલીટી એન્હાન્સ મેન્ટ કોર્સ અંગ્રેજી ના વિષયમાં જે કોર્સ રાખ્યો હોય તે મુજબ રાખવાનો છે.

BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA UNIVERSITY
Syllabus of B.R.S (Honors) as per NEP-2020
Faculty of AEC Rural Studies
Effective from June 2025
Subject: B.R.S
SEMESTER-VI

Course Level	5.5	Internal Marks	25
Programme	B.R.S	External Marks	25
Semester	VI	Practical Internal	0
Category of Course	AEC-5	Practical External	0
Course Credit	2	Prac. External Exam Duration	-
Teaching Hours	30	Total	50
Course Code		Exam Duration	01:00 Hours
Course Name/ Title	Agri Engineering (Agri Engineering-6)		

હેતુઓ :

- વિદ્યાર્થીઓ જળ વિજ્ઞાન વિશે જાણકારી મેળવે.
- વિદ્યાર્થીઓ વોટરશેડ મેનેજમેન્ટ વિશે જાણકારી મેળવે.
- વિદ્યાર્થીઓ જળસંપત્તિ વિશે જાણકારી મેળવે .
- વિદ્યાર્થીઓ પાણીની તંગી નિવારવા વિશે જાણકારી મેળવે.

ક્ષમતાઓ :

- વિદ્યાર્થીઓ જળ વિજ્ઞાન વિશે જાણકારી મેળવશે.
- વિદ્યાર્થીઓ વોટરશેડ મેનેજમેન્ટ વિશે જાણકારી મેળવશે.
- વિદ્યાર્થીઓ જળસંપત્તિ વિશે જાણકારી મેળવશે.
- વિદ્યાર્થીઓ પાણીની તંગી નિવારવા વિશે જાણકારી મેળવશે.

Course Contents:

Sem	Unit No.	Syllabus	Teaching Hours
6	1	જળ વિજ્ઞાન • જળ વિજ્ઞાન નો ઇતિહાસ • જળ સંપત્તિ વ્યવસ્થા કાર્યો • ગુજરાતમાં વરસાદ જળ સ્ત્રોતની ઉપલબ્તા મહત્વ અને સંચાલન	50%

BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA UNIVERSITY
Syllabus of B.R.S (Honors) as per NEP-2020
Faculty of AEC Rural Studies
Effective from June 2025
Subject: B.R.S
SEMESTER-VI

		અછતગ્રસ્ત વિસ્તારમાં પાણીની તંગી નિવારવાના પગલાંઓ	
	2	વોટરશેડ મેનેજમેન્ટ - વોટરશેડની સમજૂતી અને પરિયોજના ના ઉદ્દેશો - વોટરશેડ ટ્રીટમેન્ટ હેઠળ વિકાસના કાર્યો - વોટરશેડની લાક્ષણિકતાઓ - વોટરશેડ વિકાસમાં લોકોની ભાગીદારી - ચેકડેમ ,સાઈટ પસંદગી, સર્વે ,ફાયદાઓ	50%

સંદર્ભ ગ્રંથો :

1. ખેતી ઈજનેરી – બાબુ ભાઈ અવરાણી
2. વોટર રિસોર્સીસ મેનેજમેન્ટ – અનીલ કે. પોપટ

BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA UNIVERSITY
Syllabus of B.R.S (Honors) as per NEP-2020
Faculty of AEC Rural Studies
Effective from June 2025
Subject: B.R.S
SEMESTER-VI

Course Level	5.5	Internal Marks	25
Programme	B.R.S	External Marks	25
Semester	VI	Practical Internal	0
Category of Course	AEC-5	Practical External	0
Course Credit	2	Prac. External Exam Duration	-
Teaching Hours	30	Total	50
Course Code		Exam Duration	01:00 Hours
Course Name/ Title	WORLD RELIGION-2		

હેતુઓ :

- વિધીર્થીઓ ધર્મ અંગેની સમજણ મેળવે
- હિંદુ ધર્મની વિભાવના જાણે
- ધર્મના અભ્યાસ પ્રત્યે અભીગમાંત્મક બને
- ધર્મના ધર્મવેતાઓ ને સમજે -વિચારે

Course Contents:

Sem	Unit No.	Syllabus	Teaching Hours
6	1	જૈન ધર્મ • જૈન ધર્મની ઉત્પત્તિ અને અન્ય તીર્થંકરો ની માહિતી • મહાવીર સ્વામીનું જીવન અને ઉપદેશ • જૈન ધર્મના મુખ્ય સિદ્ધાંતો • જૈન ધર્મના ગ્રંથો અને પંથો	50%
	2	બૌદ્ધ ધર્મ • ઈસવીસન પૂર્વે છઠી સદીની પરિસ્થિતિ • બુદ્ધનો જીવન ઉપદેશ • બૌદ્ધ ધર્મના મુખ્ય સિદ્ધાંતો • બૌદ્ધ ધર્મના મુખ્ય ગ્રંથો અને પંથો	50%

BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA UNIVERSITY
Syllabus of B.R.S (Honors) as per NEP-2020
Faculty of AEC Rural Studies
Effective from June 2025
Subject: B.R.S
SEMESTER-VI

સંદર્ભ ગ્રંથો :

1. જગતના વિદ્યમાન ધર્મો - ડો. જે .એ.યાગનીક
2. ભારતીય ધર્મો - નવીનચંદ્ર આચાર્ય
3. ધર્મ મંથન અને વ્યાપક ધર્મભાવના - ગાંધીજી
4. આપણો ધર્મ - ડો. આનંદ શંકર ધ્રુવ
5. જગતના ધર્મો - ગુજરાત રાજ્ય શાળા પાઠ્ય પુસ્તક મંડળ
6. ધર્મોનું તુલનાત્મક અધ્યયન - દેસાઈ ભા. ગો .
7. મનુસ્મૃતિ - સસ્તું સાહિત્ય મુદ્રાલય
8. ષડ :દર્શન - શાહ નગીન જી.

BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA UNIVERSITY
Syllabus of B.R.S (Honors) as per NEP-2020
Faculty of AEC Rural Studies
Effective from June 2025
Subject: B.R.S
SEMESTER-VI

Course Level	5.5	Internal Marks	25
Programme	B.R.S	External Marks	25
Semester	VI	Practical Internal	0
Category of Course	AEC-5	Practical External	0
Course Credit	2	Prac. External Exam Duration	-
Teaching Hours	30	Total	50
Course Code		Exam Duration	01:00 Hours
Course Name/ Title	CONTEMPORARY INDIAN PHILOSOPHY-2		

હેતુઓ :

- વિદ્યાર્થીઓ સમકાલીન ભારતીય તત્વજ્ઞાન વિશેનું જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરે
- વિદ્યાર્થીઓ વિવિધ ચિંતકો ના તત્વજ્ઞાનઅંગેના ખ્યાલ મેળવે
- ભારતીય અને પશ્ચિમનું તત્વજ્ઞાન જાણે

Course Contents:

Sem	Unit No.	Syllabus	Teaching Hours
6	1	મુખ્ય ચિંતકો • શ્રી અરવિંદ નું જીવન કવન • સતચિત આનંદની પ્રકૃતિ • અતિ મનસ, આધ્યાત્મિક ઉત્ક્રાંતિનો ખ્યાલ	50%
	2	ડૉક્ટર રાધાકૃષ્ણનનું જીવન કવન • અવેજી રૂપ ધર્મની વિચારણા • અંતઃસ્ફૂરણ નું સ્વરૂપ • બુદ્ધિ સાથે સંબંધ • પુનર્જન્મ વિશેની દલીલો	50%

સંદર્ભ ગ્રંથો :

1. સમકાલીન ભારતીય ચિંતન - મુકુન્દ કોટેયા ,શીલેન્દ્ર વર્મા,ડો, ચંદ્રિકા વાઢેર
2. આધુનિક ભારતીય ચિંતન - વિશ્વનાથ નરવણે
3. ધર્મનું તત્વજ્ઞાન - ડો. ભાવના ત્રિવેદી ,પ્રો. આર. એન. શેઠ
4. દર્શન અને ચિંતન - પંડિત સુખલાલજી